

Predkladacia správa

Vláda Slovenskej republiky sa v Programovom vyhlásení vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020 – 2024 zaviazala k zodpovednému prístupu k zvyšovaniu obranyschopnosti SR ako súčasti celkovej pripravenosti štátu čeliť bezpečnostným hrozbám a výzvam a odolnosti voči nim. Rovnako sa zaviazala k vyváženému rozvoju ozbrojených síl a podmienok na zvyšovanie pripravenosti na plnenie ich hlavnej úlohy pri obrane štátu. Komplex vojenských a nevojenských hrozieb si vo zvýšenej miere vyžaduje spoluprácu aj s civilnými zložkami štátu. Napokon, aj pandémie spôsobená vírusom COVID-19 je praktickým potvrdením toho, že civilno-vojenská spolupráca má nenahraditeľnú úlohu v oblasti odolnosti a pripravenosti krajiny na súčasné výzvy bezpečnostného prostredia.

Spolupráca Slovenskej republiky so Spojenými štátmi americkými sa realizuje dlhodobo na vysokej úrovni, vrátane intenzívnej vojenskej spolupráce najmä v oblasti vojenského výcviku, vojenských cvičení a poradenstva ozbrojených síl Slovenskej republiky. Jednou z oblastí je zabezpečovanie výcviku a poradenstva pri rozvíjaní spôsobilostí pre civilno-vojenskú spoluprácu (CIMIC – „Civil-Military Cooperation“) a psychologických operácií tímov ozbrojených síl (PSYOPS – „Psychological Operations“). V rámci bilaterálnej spolupráce bola Slovenskej republike zo strany Spojených štátov amerických ponúknutá možnosť pôsobenia príslušníkov ozbrojených síl USA (OS USA) na území Slovenskej republiky po dobu 36 mesiacov s cieľom zvýšenia vzájomnej interoperability ako aj rozvoja spôsobilosti civilno-vojenskej spolupráce v rámci ozbrojených síl Slovenskej republiky (OS SR). Obe spôsobilosti vyžadujú schopnosť výmeny informácií s civilným prostredím, porozumenie civilnému prostrediu a vymedzenie vzájomných vzťahov aktérov v priestore operácie. OS SR potrebujú špecialistov schopných komplexného vyhodnotenia a pochopenia civilného prostredia s cieľom efektívne plniť stanovené úlohy, týkajúce sa operácie, t. j. špecialistov na CIMIC a PSYOPS. Ide navyše o spôsobilosti potrebné pre splnenie nášho záväzku prispieť do Síl okamžitej reakcie NATO.

Pôsobenie príslušníkov OS USA v navrhovanom období predstavuje nadviazanie bilaterálnej spolupráce s ozbrojenými silami USA, ktorá bola vykonaná na základe Uznesenia NR SR č. 1245 z 19. júna 2018.

Príslušníci OS USA budú plniť úlohy výcviku a poradenstva v rámci medzinárodnej spolupráce s OS SR, a to v súlade s príslušným ustanovením Ústavy SR ako aj s § 11 zákona č. 321/2002 Z. z. o ozbrojených silách Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

Ponúkaná spolupráca si nevyžaduje vynaloženie dodatočných finančných prostriedkov zo strany OS SR, náklady spojené s prítomnosťou príslušníkov OS USA budú hradené americkou stranou.

Predmetným návrhom materiálu sa navrhuje vysloviť súhlas s pôsobením príslušníkov ozbrojených síl Spojených štátov amerických na území Slovenskej republiky na obdobie 36 mesiacov. Predloženým návrhom sa zároveň stanovujú podmienky prítomnosti zahraničných ozbrojených síl na území Slovenskej republiky, a to formou vymedzenia rozsahu ich pôsobenia.

Vyslovenie súhlasu s prítomnosťou zahraničných ozbrojených síl na území Slovenskej republiky patrí na základe článku 86 písm. m) Ústavy Slovenskej republiky do pôsobnosti Národnej rady Slovenskej republiky, keďže nejde o účel prítomnosti vymedzený Ústavou Slovenskej republiky do rozhodovacej právomoci vlády Slovenskej republiky.

Vzhľadom na skutočnosť, že náklady spojené s pôsobením príslušníkov ozbrojených síl Spojených štátov amerických hradia Spojené štáty americké, nezakladá predložený návrh žiadny finančný vplyv. Z dôvodu, že ide o návrh nelegislatívneho materiálu, ktorý nezakladá žiadny zo sledovaných vplyvov, nebol materiál v súlade s Jednotnou metodikou na posudzovanie vybraných vplyvov predmetom predbežného pripomienkového konania.

Materiál bol predložený na rokovanie Bezpečnostnej rady Slovenskej republiky, po prerokovaní vládou Slovenskej republiky bude predložený na rokovanie Národnej rady Slovenskej republiky.